

Al N. 84° O. milla y media de la boca del Puerto de Pasajes está la Punta de la Atalaya, que es alta, escarpada y con un baxo al N. 68° 45' O. de ella distante dos cables, el cual con poca marejada rompe. Por entre este baxo y la punta hay paso en caso de necesidad.

A S. 56° O. milla y media de la Punta de la Atalaya está lo más septentrional del monte Orgullo; pero al mismo rumbo de dicha punta y á corta distancia está la Punta de Mompás, también alta y escarpada, entre la cual y dicho monte Orgullo forma la Costa ensenada, que llaman de Surriola, con playa y un pequeño rio nombrado Urumea.

El monte Orgullo es de regular altura, y en su cumbre tiene el grande Castillo de la Mota, que está por latitud N. 43° 19' 30" y longitud 4° 18' 00" al Este de Cádiz, y por su falda y pie de la banda de tierra está la ciudad de San Sebastián, Plaza de Armas, Capital de Guipúzcoa y puerto de su comercio.

ARTZAIN TSA GAZTE BATEN BOZDARIOAK

Airea: *Lurraren pean sar nindaite.*

Zelaietarik ikusten duzu
Gure etchea mendian,
Eta gorago etchola ura
Arroka baten aldean;
Mendi kaskoan andre gazte bat
Artalde baten erdian?
Ni nago emen ardien zaintzen,
Nere kilua gerrian,
Egon ditezen ene ait'amak
Bakotcha bere lanean.

Goizetan utziz egun guziko
Ait'amen begitartea,
Argi astean idekitzen dut
Etchola aren atea,
Eta alatzten mendi gainerat

Ene artalde maitea;
An iraganik, bake gozoan
Argitik ilun artea,
Bozik deramat etcherakuan
Kaikua esnez betea.

Erriko ene gazte lagunak
Nitaz dira urrikaltzen,
Ejen josteta zoroetarat
Ez naizelakotz urbiltzen;
Bainan gaichoeck erran bezate
Zer zoriori dutan galtzen!
Bakea eta libretasuna
Osoki ditut gozatzen;
Eta menditik ez ote dut nik
Gauza ederrik ikusten?

Argi-asteak istu orduko
 Art'izarraren argia,
 Nik ikusten dut iguzkiaren
 Agertze miragarria;
 Bainan oraino ilun dagozi
 Zelaia eta erria,
 Oean dago ezin atzarriz
 Iritar gazte nagia;
 Nola ezagut dezake andik
 Emengo ene loria?

Eliza-dorre goren ura dut
 Oroz gainetik ikusten,
 Eta ezkilak errepikatuz
 Erria du inarrosten;
 Bi aldetako mendi auzoek
 Oiarzunka iardesten;
 Aur denboratik unat baititut
 Toki berean aditzen;
 Zorion unen iraupena dut
 Jainko jaunari galdetzen!

Ordu berean edatzen ditut
 Itsas alderat begiak,
 Eta ikusten arraintzariak
 Dituzten untzi tipiak,
 Iduri dute pentze gainetan
 Dabiltzan altcha-liliak
 Alaber dira ur-achalean
 Ekien bela churiak
 Otoitzez nago suntsi ez ditzan
 Itsaso beldurgarriak!

Ez badut ere aditzen aal
 Iriko kantu ederrik,
 Entzuten ditut bas-i iziak
 Alderdi guzietarik:
 Kukuak kuku pago gainetik;

Eperrek kantu lurretik,
 Chori tipiek arboletarik,
 Chochoek sasi barnetik,
 Eien loriak etortzen zaizkit
 Biotzera biotzetik.

Aritz batzuen azpira noa
 Otruntzaren egiteko;
 Uda-liliez beztitua den
 Sorropila dut jartzeko:
 Ardi, bildotsak, eta *churiko*
 Aldean ditut lekuko;
 Ama maiteak emanik badut
 Bear dudana jateko,
 Erasiak doan chirripan
 Ur garbia edateko.

Arratsaldetan begira nago
 Choratua Lapurdiri
 Nola egin den denbora gutiz
 Zeru berri bat iduri;
 Pentze, maasti, baratze eder,
 Etch'alde eta jauregi;
 Zenbait Lapurtar nun izan diren
 Or dira obrak ageri:
 Eia dutenez Amerikatik
 Urrea nasai ekarri?

Bertsu aukien kantatzaileak,
 Nai zinukete jakin,
 Eia artzaintsa ura mendian
 Egon bear den mutchurdin?
 Bai egonen naiz ez ezkontzekotz
 Itz eman dutanarekin;
 Bainan maitea Amerikatik
 Jinen baita zerbaitekin,
 Bi menditarrek naiko dugu
 Itzari oore egin.

PIERRE DIBARRART,
 Baigorrikoa.

